

Citrom

0. 330, 360 hochprima

zerárak:

ecetsav, kokuszvaj,
nagyobb mennyiségben

Cluj

71

rős- és divatárú-

estetnek

at kérünk
tvérek Sálmar

reibung

ltusgemeinde in Cam-
drei Schächterstellen
nden Gemeinden zur

suche unter Anschluss

Rabbinern, der Ver-
eitszeugnisse bei der
bis zum 30. April

ch Vereinbarung.

zum 30. April

in bezugs.

en werden die Reise-

1924.

ne Cufusgemeinde

stehet: Dawid Drach

MEKESZTŐSÉG, KIADÓ
KIVATAL ÉS NYOMDA

Kluj-Kolozsvár, St. Baron
Pop, (Strassai-utca) 10

Felirat: Szerkesztőség
Kiadóhivatal — 977
K. N. Sz. — 358

A feliratok kizárólag a
szerkesztőségnek cím-
zendők. Feliratokat nem
adunk vissza

UJ KELET

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Romániában	
Egész évre	— 620
Félévre	— 320
Negyedévre	— 170
Egy hónapra	— 60
Egy szám ára pályaud- varon és vidéken is 3 lej	
Bukarestben	— 350
Csehszlovákiában	
Egy hónapra	— 25 ct
Egy szám	— 1-30 ct

1924 március 27 Csütörtök

Cluj-Kolozsvár * VII. évfolyam * 71. szám

5684. Adár sáni 2

Permisz helyett — permisiz

A kiviteli tilalmak fogalmához hozzátartozik a permisiz, mintahogy a permisiz fogalmához az is, hogy — visszavonható. Még egy esomó más fogalom is kapcsolatos a permisiz-szel, de ezuttal csak a permisizvisszavonásról akarunk beszélni, melyről Tancred Constantinescu miniszter azt mondotta, hogy az „állami aktus”. Speciálisan az állatkiviteli permisizekről van szó és pedig a következő igen eredeti és ötletes formában. Az állatkivitel a kormány a multban csak azzal a feltétellel engedélyezte, hogy előbb az exportőr bizonyos élőállat-kontingenst szállít le megfelelő maximális áron a kijelölt városok részére. Ha a kontingenst leadta, úgy annak megfelelő számú élőállatot vihetett ki. Az exportőrök sorában megindult a permisizszerzési akció és akik hozzájutottak, kénytelen-kelletlen leadták a maguk részét a kijelölt városoknak. Amikor azután ennek fejében meg akarták kezdeni a tényleges kivitelét, bekövetkezett az a bizonyos „aktus” és egyszerűen visszavonták a permisizeket. Természetesen az átadott kontingenst már akkor rég elfogyasztották.

Nekünk nincsen tulságos nagy érzékünk az éfajta aktusok iránt. Belénk vertek bizonyos polgári morált, amely nem tartja rendbenlövönnek az ilyen egyoldalú aktusokat. Az állam a legfőbb erkölcsi személy, melynek aktusai ezzel szembehelyezkedő jogokat nem jelenthetnek. Ennek tudatára ráébred a kormány. Constantinescu miniszter úgy nyilatkozott, hogy az így kárvalott exportőröket — kárpótlóni fogják. A mi polgári gondolkodásunk itt arra gondolt, hogy megállapítják azt a kárt, amelyet az exportőrök szenvedtek és azt a miniszteri felelősségről szóló törvény és európai közfogalmak alapján — Sassu miniszter ural megfizettetik. Mert ha az ilyen aktusok mégis azzal a következménnyel járnak, hogy kártérítést kell fizetni, ezt végeredményében mégsem fizethetik keservesen lefizetett, kiizzadt adókból, amelyek valóban nem ilyen aktusok kárpótlását szolgálják.

Azonban itt is és megint csak tévedtünk. Dehogy is kapnak pénzbeli kárpótlást a kárt-szenvedettek. Ujra csak — permisizt kapnak. Kedvezményes és leszállított illetéki permisizt. Megint csak permisizt. Megint csak permisizt kapnak és ha van ötletesség Constantinescu miniszterben, ez a kedvezmény arra vonatkozhat, hogy a megadott és azután visszavont permisiz fejében leadott, azonban vissza nem adott kontingens kárpótlásul újból csak megadott, megint csak visszavonható permisizt kap, amelynek fejében megint csak leadhát, most már természetesen kedvezményesmennyiségben, újabb kontingenst az egyes városoknak. Mivel pedig az ilyen aktusok száma végtelen és a miniszterek permisiz-megadási kedve és visszavonási szeszélye kiszámíthatatlan, lassankint a külső kereskedelmünk fel fog örlödni a megadott és visszavont permisizek kárpótlásul adott, újra megadott és megint csak visszavonható kárpótlási permisizhatagban, amelyet megállítani immár isteni aktusra volna szükség.

Liberális jelölt győzött a romanatzi választáson

Bukarest, március 26. A romanatzi választáson a liberális párti jelölt 14.185, a parasztpárt jelöltje 14.107 és a nemzeti párt kandidátja 11.646 szavazatot kapott. Miután pót-választás nincs, a liberális jelöltet jelentették ki megválasztott képviselőnek.

Elsimult az orosz-kínai konfliktus

Peking, márc. 26. Oroszország és Kína között elmúlt a konfliktus és a két ország ismét felvette az érintkezést. A szovjet diplomáciai megbízottja és Kína képviselője tegnap hosszasan tárgyalt a differenciák végleges kiküszöböléséről.

A királyi pár külföldi utjának végleges programja

Hét hélig tart a királyi pár külföldi utazása. Strassburg—Páris—Nizza—Madrid—London az utiprogram. A külföldi fogadtatás részletei. Nem oszlatják fel a parlamentet a királyi külföldi tartózkodásának idejére. Millerandot és Masarykot Bukarestbe várják

(Bucuresti-Bukarest, márc. 26. Az Uj Kelet tudósítójától.) A királyi pár utazásának végleges programja — a Rador illetékes helyről kapott információja szerint — a következő:

Az uralkodópár április 6-án, vasárnap, indul el az északi pályaudvarról Duca külügyminiszter, Misu udvari miniszter, Anghelescu tábornok udvari marsall, Starcea ceremóniamester, Radulescu, Schletti és Coslinski ezredes, királyi adjutánsok és Procopiu udvarhölgy kíséretében.

Négy országon keresztül

A felségek először Strassburgban állapodnak meg, ahol Berthelot tábornok a főkör-mányzó. Itt meglátogatják az elesett román hősök sírját, majd résztvesznek egy nagy katonai parádén és meglátogatják az egyetemet. Másnap érkeznek Párisba, ahol április 13-ig, vasárnapig maradnak. Párisból Mária királyné Nizzába, a király pedig Biarritzba utazik inkognitóban. Innen április 29-én indulnak tovább Madridba, ahová másnap érkeznek meg. A spanyol fővárosban négy napig marad hivatalosan a román királyi pár, majd hat napig inkognitóban körutazást tesz Spanyolországban. Madridból Brüsszelbe utaznak a felségek, itt tartózkodásuk programja azonban még nincs véglegesen megállapítva és erre vonatkozólag a választ most várják. Május 12-én Londonba érkezik a király és királyné, három napi ott tartózkodás után visszautaznak Bukarestbe, ahová május 21-én, szerdán fognak megérkezni.

A kamara elvetette az idegenek ellen irányuló lakástörvény-módosításokat

Ujabb változtatások a lakbérleti törvényjavaslat szövegén. Dan Sever interpellációja. Az oktatási törvény a szenátus előtt

(Bucuresti-Bukarest, március 26. Az Uj Kelet tudósítójától.) A kamara tegnapi ülésén Toni benyújtja a fővárosi tanítók memorandumát, amely anyagi helyzetük elviselhetetlenségét tárja fel és sürgős segítséget kér. Mosoiu tábornok betérjeszti a viztvényjavaslatot, amelyet a szenátus már megszavazott. Marzescu igazságügyminiszter közli, hogy panaszok érkeztek hozzá a romanatzi választással kapcsolatban egyes igazságügyi közegek ellen. A vizsgálatot azonnal elrendelte. Annyit máris közölhet, hogy az ottani főügyész teljesen ártatlan, amit az ellenzéki jelöltek is kijelentettek.

Orleanu kéri a kamara házszabályainak módosítását, úgyhogy legalább tizenegy képviselőnek kelljen aláírnia és csak egy legyen jogosítva a módosítást legfeljebb tíz percig tartó felszólalással támogatni.

Ujra az „idegenek” ellen

A napirendre áttérve folytatták a lakbérleti javaslat vitáját. A negyedik szakasznál az idegen lakók védelmének Jianu rámutat arra, hogy mintegy kétmillió idegen veszi körül a román népet, akik nagyrészt nem kívánatosak és valutaüzleteik révén jól élnek az ország kárára. Kéri, hogy a lakbérleti törvény védelmét csupán azok az idegenek élvezzék, akik a világháború kitérése idején már Románia területén megtelepedtek.

A negyedik szakaszhoz benyújtott összes módosításokat, amelyek az idegen nemzeti-ségű lakókra vonatkoztak, a kamara elvetette.

Az 5. szakasznál Rautu indítványozza, hogy azok a lakók, akinek jövedelme több mint

A kormány elhatározta, hogy a parlamentet a király távolléte ideje alatt is együtt tartja, mert erre már precedens is volt, amikor a király Szerbiában és Lengyelországban tartózkodott. A törvényhozásnak különben is annyi munkája van, hogy nem tarthat most hétheti szünetet. A husvétii szünet április 20-tól május 4-ig fog tartani. A szünet előtt a kormány tétő alá akarja hozni a kommercializálásról és a községi erdőkről szóló törvényjavaslatokat, a szünet után pedig a bányatörvény, az elemi iskolai tanítás és a közigazgatás reformja kerül elintézés alá.

Millerand és Masaryk látogatása

A királyi pár külföldről hazaérkezete után Millerand és Masaryk meglátogatják a bukaresti udvart. Valószínűleg június első napjaiban lesz a francia köztársaság elnökének bukaresti látogatása. A minisztertanács már foglalkozott a fogadtatás programjával és elhatározta, hogy a francia elnököt a parlamentben is fogadni fogják. Ezért a parlament ülészakát május 25-ike után meghosszabbítják.

A látogatás részleteit Párisban állapítják meg az uralkodópár ott tartózkodása alkalmával.

Masaryk látogatása valószínűleg júliusba lesz, a cseh elnöknek Capri szigetére elutazása előtt. Masaryk valószínűleg csak Sinajába látogat el, mert látogatását bizalmasabb jellegűnek tervezi. Kíséretében lesznek Svehla miniszterelnök, Benes külügyminiszter és az elnök fia, Jean Masaryk.

400.000 lej, a törvény védelmét ne élvezzék. Marzescu miniszter hozzájárul Rautu indítványához, a többi azonban elutasítja. A 19. szakasznál Sericu javasolja, hogy a sajtószervezetek tagjai se lehessenek evakuálhatók. Marzescu igazságügyminiszter sajnálja, hogy nem járulhat hozzá ehhez az indítványhoz, amelynek elutasítását kéri.

Általánosságban is megszavazták a lakástörvényt

A kamarában Orleanu újból felolvassa a házszabályok módosításáról szóló javaslatot, amely szerint módosításokat csak 11 képviselő aláírásával lehet benyújtani és az indítványt tevő csak tíz percig beszélhessen.

Dán Szevér kéri a kormányt, szüntessék be a katonai hatóságok Bagulescu őrnagy üldözését, aki a fascista mozgalomban részt vett.

Luca kéri a mezőgazdasági tudósítók nyugdíjának megállapítását és az állami tisztviselők közé való besorozását. Ezután folytatták a lakbérleti vitát.

A kamara ülésének folytatása során kisebb módosításokkal megszavazták a lakbérleti javaslat összes szakaszait 104 szavazattal 1 ellen.

A szenátus ülésén Anghelescu miniszter benyújtotta az elemi iskolai oktatás reformjáról szóló javaslatát és kéri a sürgősség kimondását, amihez a szenátus hozzájárul. Lepadatu kultuszminiszter javaslatot nyújt be, amely felhatalmaz egyes egyházakat városi telkeik eladására. A szenátus tagjai ezután a szekciókban dolgoztak.

Bukarest, március 26. A kamara által megszavazott lakbérleti törvényjavaslatot újból a szenátus elé terjesztették a módosítások elfogadása végett.

ett-e már
lla-féle
mark-
see-, és
sheringet
démártásban??

Cipők, ruhák, kalapok

Itt a tavasz és itt a tavaszi divat. Piros, kék, zöld cipők. Uralkodósnak a barna. Csak kis kalapok elegánsak

(Bécs, március 26. Az Uj Kelet munkatársától.) A tavasz még alig bontogatta ki szárnyait és alig ölelte magához a reá váró világot, a fák ágai még nem pattantak rügybe, de már mindenkit a tavaszi divat problémája érdekel és izgat. A szalonok, az előkelőbbek a Kärtnerstrassen, a szerényebbek a Wiedner Hauptstrassen már tömve vannak, kirakatok előtt nagy csoportok állnak, mindenkit érdekel, uriaszont, színésznőt és a szegény gyárilányt, hogy milyen tolettben örülhetnek majd a kellemes, langyos tavaszi nap-sugárnak.

Soha női cipőben olyan luxus nem volt, soha olyan változatos nem volt a cipődivat, mint az idén. Érdekessé teszi a divatot a színes cipők tömege, a legelegánsabb női cipők piros, zöld és kék szattjából készülnek. Az antilop-cipőknél az ugynevett bokaspangis a divat és a legerősebben francia formák, hegyes és hosszú minden cipő orra. Ezekhez a mélyen kivágott cipőkhöz, amelyek között nagyon sok a szandálfarmájú, olyan, amelyik tulajdonképpen csak talpból és nehézsűngiből áll, csak nagyon szép és finom harisnyát lehet hordani. Az azsuros harisnya rövid küzdelem után elvesztette a csatát, csak pókhálókönnyű selyem harisnyát lehet látni, amely csaknem minden esetben drapp. Hordanak még angol kosztümhöz alacsonyarku, barna bagaria fél-cipőt, ehhez azonban szövött sportharisnya divatos.

A ruhák színe barna. Általában a barna szín uralkodik az idei divaton. Elegáns hölgyek másban, mint barnában el sem lehet képzelni. A szoknya nem hosszú már, de nem rövid, olyan bokaszoknya, azonban azt hiszem, hogy a hosszú szoknya divatja még sokáig tartani fogja magát. Szébbé, magasabbá és karcsubbá teszi az alakot. Ezekért a tulajdonságokért érdemes még az uralkodó divatnak is ellenszegülni.

A jumper meghalt. Bécs divathölgyei, akik tavaly különféle színű és különféle horgolású és kötésű jumperekben pompáztak, az idén jumper-szabású, sokszínű, a legtöbb esetben batikolt maroquine bluzban járnak. Ezek a bluzok rendesen kétszínűek, az alapszínük barna, a mell és a hát sokszínű. Rendesen csak az alap maroquine, a mell és a hát crepegeorgetteből készül.

Nem látni nagy kalapot. Pici tokkok, egészen kis karimával, leginkább barna selyemből, elől gyöngydiszítással, a koratavaszi kalapjai. A szalmakalap anyaga sokszínű selyemszalma, természetesen az alap- és a főszín itt is barna. Poiretmeister, aki nemrég Bécsben is bemutatta kreációit, hozott olyan kalapokat, azonban nem fogadták be a bécsi hölgyek és az előkelőbb szalonokban is csak kuriózumként huzódik meg egy-egy modell.

Nem szabad azonban azt gondolni, hogy a barnán kívül más színű ruhában, vagy kalapban nem jelenhet meg elegáns nő az utcán. Divatos a piros, a pirosnak minden árnyalata, divatos a zöld és divatos a piros diszítési sötétké selyem kalap. Láttam egy kalapot a Grabenen, sötétké selyem volt, cikkrészekből összevarva, a varásoknál végig piros zsettdisz. A karimája egyik oldalon felhajtván, a másik oldalon egy kicsit le, nagyon sikkes és elegáns volt.

Hogy vajon a nyár milyen divatot hoz, még nem lehet tudni, a szalonok egyelőre a tavaszi ruhákkal vannak elfoglalva. Valószínűnek tartom, hogy a nyáron ismét a sokszínű, tarka anyagok győzedelmeskednek.

Mautner Magda

— **Kétfelől körülrepülnek a földet.** Londonból jelentik: Tegnap utrakeltek azok az angol pilóták, akik a föld körülrepülésére vállalkoztak. A felszállás a Southampton melletti Calahod községben történt nagy tömeg jelenlétében. A légügyi miniszter melegen bucsuztatta a pilótákat. György király táviratilag jelentette be, hogy a legnagyobb érdeklődéssel fogja kísérni a vállalkozást. A két repülő utiránya India, Kína, Japán, Kanada és Grönland. Az utasoknak olyan területeken kell áthaladniuk, amelyeket eddig csak hiányosan ismernek. Különösen nagy nehézségek várnak rájuk, ha elhagyják Indiát. Hosszabb tartózkodást terveznek Tokióban és a kanadai Montrealban. New Yorki jelentés szerint amerikai repülők éppen most vállalkoztak hasonló feladatra. Seattlétől már el is indult az amerikai repülőraj, amely az angollal ellenkező irányban fogja megkísérlni a föld körülrepülését.

Csütörtökön nyitják meg a bécsi konferenciát

Ellentétes hírek a román-orosz tárgyalásokról. A szovjetdelegáció állítólag ragaszkodik a népszavazáshoz. Beszarábia csatlakozásának ötödik évfordulójával

(Bucuresti-Bukarest, március 26. Az Uj Kelet tudósítójától.) Ma kezdődtek meg Bécsben az első komoly tárgyalások Románia és Oroszország képviselői között. A konferenciát megelőző helyzetéről eleinte nagyon pesszimista jelentések érkeztek az osztrák fővárosból. Tegnap távirat arról számolt be, hogy a konferencia még nem kezdődött meg és eddig még semmi olyan lépés nem történt, amely a román körök szkepticizmusát megváltoztatta volna. Egy hivatalos jellegű jelentés azt a lehetőséget közölte, hogy

a konferenciát nem fogják megnyitni,

ha az oroszok a beszarábiai ügyet szóvá fogják tenni, illetve ha a megbeszéléseken Krestinsky nem ad erre nézve kielégítő nyilatkozatot. A román kormány csak az esetben ismeri el de jure a szovjetkormányt, ha kifejezetten lemond Beszarábiáról. A jelen körülmények között a konferencia megtartása a két delegáció vezetőinek találkozásától függ.

A román és orosz delegációk titkárai ugyanis hétfőn megbeszélést folytattak és elhatározták, hogy a két delegáció vezetője: Rascanu és Krestinsky kedden találkoznak, hogy megállapítsák a konferencia programját. Bécsi jelentés szerint az „Universul” azt írta, hogy

Pasics koalíciós kabinetet alakít

Radics közeli kormányváltást remél. A horvát parasztpárt nem akar forradalmat. Az összes balkánállamok vámszövetsége

(Belgrád, március 26. Az Uj Kelet tudósítójától.) Pasics miniszterelnök, akinek a horvátok bevonulása miatt nincs meg a parlamenti többsége, lemondott. A király újból Pasicsot bízta meg a kormányalakítással koalíciós alapon. A miniszterelnök vasárnap valamennyi párt vezérére értekezletre hívta össze, kivéve Radicsékat, akik még nem alakították meg a parlamenti klubot. A német képviselők klubját is meghívták. A meghívólevélben Pasics a saint-germaini békeszerződést és a vidovdani alkotmányt jelölte meg az újonnan alakítandó kormány alapjául. A vidovdani határozatok alkotják Jugoszlávia mai alkotmányos berendezkedésének alapját.

Az ellenzéki pártvezérek közül Ferad Draga délszerbiai török képviselő kilátásba helyezte támogatását. Kraft német képviselő rámutatott arra, hogy

Pasics kormánya eddig nagy csalódásokat okozott

a németeknek. Pribicevics demokrata vezér nyíltan színt vallott a Pasicsal való koalíció mellett és így tizenkét pártjával előreláthatólag kilép a demokrata pártból és belép a kormányba.

Bécs, március 26. Radics Stepan, a horvát parasztervező önkényes számkivetéséből egy nyugodt, egyszerű bécsi penziósobából irányítja Jugoszlávia elégedetlen elemeinek politikáját. Radics már négy ízben fogadta ebben a szobában Pasics miniszterelnök küldöttjeit, akik közeledni és együttműködni szeretnének az ellenféllel. Innen irányítja Zágrábba és Belgrádba küldött kurirjait, akik utasításokat és

taktikai tanácsokat visznek a parasztervező híveihez.

Élénk, temperamentumos, markáns jelenség Radics, aki túl van a negyvenen, de az évek mintha nyomtalanul siklottak volna el fölötté. Feladatairól, amiket ömaga tűzött maga elé, ezeket mondotta:

— A mai helyzet Belgrádban nem tarthatja magát. De magától nem szűnik meg és nekünk nagy erőfeszítésre van szükségünk, hogy Jugoszlávia politikájában változást idézzünk elő. Most a szkuptsina a költségjavaslatot tárgyalja. Ebben a kérdésben a kormány százhuszonegy szavazat felett rendelkezik, szemben az ellenzék százhat szavazatával. Kétséges a németek és törökök néhány szavazata és ezért ezek meghódítására irányul egy a kormánypárt, mint az ellenzék törekvése. Az ellenzék azonban az

Krestinsky a konferencián memorandumot fog előterjeszteni a beszarábiai kérdésre vonatkozólag, amelyben követeli a népszavazást és Beszarábia evakuálását. Együttal a szovjetdelegáció ki fogja jelenteni azt is, hogy

a moszkvai román kincs már nem létezik.

A találkozás kedden délelőtt tizenegy órakor meg is történt Krestinsky és Rascanu között. Beszélgetésük azonban csak általános keretek közt mozgott. Mindkét delegátus azon színté kívánságának adott kifejezést, hogy a tárgyalások sikerrel járjanak,

a konferencia programjára vonatkozólag nem volt megbeszélés.

Ma, szerdán lesz a konferencia első ülése, amelyen a delegációk bemutatják meghatalmazásaikat. Az ünnepélyes megnyitó ülés csütörtökön lesz Grünberger osztrák külügyminiszter elnöklésével.

Április kilencedikén lesz egyébként öt éve annak, hogy Beszarábia csatlakozását ünnepélyesen proklamálták. Ez alkalmából Kisenevben nagy ünnepség lesz, amelyen Bratianu miniszterelnök is részt vesz száz képviselő kíséretében. Az ünnepély programja már elkészült és a kormány már jóvá is nagyta.

újonnan megválasztott képviselőkkel egy szám-beli, mint kvalitásbeli tekintetben erősen gyarapodott és az a hitem, hogy a képviselők felvonulása a költségvetés révén meg fogja bukítani a kormányt, ami egy

egész új rezsim kezdetét jelenti.

— Pasicsban mi a központosító politika exponensét támadjuk. Elismerjük, hogy ez a politika alkotmányos, de magát az alkotmányt csakis a szerb blokk, nem pedig maga az egész SHS állam képvisellete hozta létre. Az alkotmány nincs tekintettel a szerb nemzetet kívül álló nemzetek különleges helyzetére. Nehogy azonban félreértsék politikánkat, kijelentem: Nem harcolunk a szerb nép ellen, amellyel sok tekintetben rokonok vagyunk, mi csak Pasics és pártpolitikája ellen küzdünk, mert e politikát nemcsak elhibáztunk tartjuk, hanem az általános békére nézve veszedelmesnek is. A horvát parasztpárt az osztálykülönbségek kikapcsolásával akar

együttműködni a Jugoszláviában élő összes nemzetiségekkel

egy békés, független, antimilitarista és nemzetgazdasági elvek által irányított politika útján. E program elérésére a parasztpárt négy feladatot tűzött maga elé: 1. Támogatni olyan kormányt, amely minden korrupció ellen harcol. 2. Minden erőszakpolitika kikapcsolása. Nem akarunk forradalmat, harcunkat alkotmányos eszközökkel akarjuk megvívni. 3. Szabad választások végrehajtása. 4. Minden belső kérdés fölött, amely most még vitás, a nép határozzon.

— Hogy ezt a programunkat zavartalanul végrehajthassuk, minden szomszédállammal baráti viszonyt akarunk. Ezt azonban csak akkor tudunk elérni, ha teljesen nyugodt atmoszférát tudunk teremteni és még

Bulgáriával is helyrehozhatjuk a békés szomszédi viszonyt.

Az összes balkánállamokkal vámszövetségbe léphetnénk és ezzel egy csapásra eltávolíthatnók mindazokat az egészségtelen jelenségeket, amelyek ezideig a fejlődésben gátló momentumokként szerepeltek. Politikánk főleg oda irányul, hogy a mezőgazdasági pártokkal, az értelmi nélkül és a munkáspártokkal, tekintet nélkül azok nemzetiségére, koalíciót alkossunk, amelyhez már meg is teremtettük a szükséges előmunkálatokat. Ha ez megtörtént, akkor az új választások nyomán sikerülni fog államunknak új tartalmat adni és úgy berendezkedni, ahogy azt a népakarat kívánja.

Isten küldi egyik éveken át

gyeli magát vakkal ment — A jó vagyonosoknak nyeket részten küld, ha a vagyonosok ten részünk mi koldusok vagyonos r ezért nem csak bejelen hogy intézk Ertől ke öreg koldus

Massge ség előljáró bót választó lasztás végé megbukott — Na, s tagjai Massge

Ki aka gény zsidó sen rajta, — Mi dezte Rots — Azé menne férj — Ak léhez? — Há abból, hog a szegény

Az öt mesélte K történt, az fiatal ügy ezért becs nista. Ehi akarta há nek való öt évvel i majdnem a mi deré kérdést: — A mint én labb mint gebb lesz tünik parti a parti v Igy a asztal me véd mint vagy a h

Még asztalnál lálkozik tá dással tá — T semmi je hétig mi tartis. — D ilyen eng — E azt besze — D nem iga — M még iga

Bá

Roth cipész Gluj, Szép-u. 2 (Gólya-nagyáruház mellett)

memorandumot fog
kérdésre vonatko-
a népszavazást és
Együttal a szovjet-
azt is, hogy
már nem létezik.

előtt tizenegy óra-
nsky és Rascanu kö-
csak általános ke-
dkét delegátus azon
kifejezést, hogy a

ára vonatkozólag
beszélés.

ncia első ülése, ame-
jék meghatalmazá-
yító ülés csütörtö-
k külügyminiszter

egyébként öt éve
atlakozását ünne-
alomból Kisenyben
n Bratianu minisz-
pviselő kíséretében.
elkészült és a kor-

alakít

rt nem akar
sege
iselőkkel úgy szám-
tben erősen gya-
e képviselők fel-
n meg fogja buk-

tétét jelenti.

osító politika expo-
t, hogy ez a poli-
t az alkotmányt
edig maga az egész
a létre. Az alkot-
rb nemzetet kívül
helyzetére. Nehogy
ánkat, kijelentem:
ép ellen, amellyel
ragyunk, mi csak
en küzdünk, mert
ttanak tartjuk, ha-
ve veszedelmesnek
psztyálkülönbségek

szlaviában élő
gekkel

itarista és nemzet-
ott politika útján.
párt négy feladatot
gatni olyan kor-
pció ellen harcol.
ikapcsolása. Nem
nkai alkotmányos
3. Szabad válaszen
len belső kérdés
a nép határozzon.
t zavartalanul vég-
dállammal baráti
n csak akkor tud-
dt atmoszférát tu-

atjuk a békés
nynt.

amszövetségbe lép-
eltávolíthatóknak
elenségeket, ame-
elő momentumok-
őleg oda irányul,
tal, az értelmi osz-
tal, tekintet nélkül
alkossunk, amely-
t a szükséges elő-
ént, akkor az új
fog államunknak
ndezkedni, ahogy

mellett)

Ez történt...

Isten küldönce. Egyik öreg zsidó koldust Erdély egyik városában egy dúsgazdag kereskedő éveken át lelketlen szavakkal utasított el és soha sem adott neki egy bant sem. Az öreg azonban ennek ellenére minden évben beállított a kereskedőhöz. Egy alkalommal végre feltűnt a kereskedőnek, hogy az öreg elutasító goromba szavai ellenére évről-évre koldulni jön hozzá, megkérdezte, hogyan van, hogy nem szégyeli magát hozzá jönni. Az öreg koldus e szavakkal mentegetőzött:

— A jó Isten adományait azért juttatja a vagyonszókknak, hogy ezek e vagyomból a szegényeket részesítsék. Bennünket szegényeket az Isten küld, hogy mint az ő küldöttjei inkasszaljuk a vagyonszoktól azt a vagyonszok, melyet az Isten részünkre a vagyonszoknál elhelyezett és ezért mi koldusok az Isten nevében kéregetünk. Ha a vagyonszok rut szavakkal, gorombán elutasít, mi ezért nem neheztelhetünk, mert mi a történetet csak bejelentjük küldőnknek és a jó Isten dolga, hogy intézkedjék.
Ettől kezdve soha üres kézzel nem távozott az öreg koldus a kereskedőtől. Ben Zwie

Massgeber és Massnehmer. A k... i hitközség előjárósági választásán csupa susztert meg szabt választottak meg előjárósági tagokul. A választás végén az egyik volt előjárósági tag, aki megbukott a választáson így fakadt ki:
— Na, szépen nézünk ki, eddig az előjáróság tagjai Massgeberek voltak, most Massnehmerek lettek. G. A. Cluj

Ki akarja a hasznot huzni? Egyszer egy szegény zsidó beállított Rotschildhoz és kérte, segítsen rajta, mert most menne férjhez a leánya.
— Miért beszél maga feltételes módban — kérdezte Rotschild.
— Azért, — hangzott a válasz — mert most menne férjhez, ha nem halt volna meg.
— Akkor miért kér segítséget férjhezmeneteléhez?
— Hát talán a báró ur akarja a hasznot huzni abból, hogy a leányom meghalt, — méltatlankodott a szegény ember. G. A. Cluj

Az öt év. A nagyváradi cionista törzsasztalnál mesélte Kemény direktor. Ha nem egészen így történt, az ő lelke rajta. Van itten Váradon egy fiatal ügyvéd. Nem mondhatni éppen zseninek, de azért becsületes ember és főleg szigorúan anticionista. Ehhez képest a családja mindenáron meg akarta házasítani. Találtak is számára egy feleségnek való derék nőt, nem éppen szépet, de viszont öt évvel idősebb volt mint az ügyvéd. A parti már majdnem megfeneklett ezen az akadályon, amikor a mi derék ügyvédünk így oldotta meg a fogas kérdést:
— A menyasszony valóban öt évvel idősebb mint én. Már pedig az nem jó, ha a férj fiatalabb mint a felesége. De öt év múlva én is öregebb leszek öt évvel, vagyis a kordiferencia eltűnik kettőnk közül. Tehát nincs semmi oka, hogy a parti visszamenjen.
Így a nagyváradi vőlegény. Viszont a törzsasztal most egyre azon töri a fejét, hogy az ügyvéd mint vőlegény akarja-e kivárni az öt esztendő, vagy a házasságon belül? B. M.

Még igaz is legyen? Ugyanannál a törzsasztalnál mesélte dr. X. orvos. A váradi rabbi találkozik az utcán egyik hívével és nagy felháborodással támad rá:
— Te pose-Jiszról! Te minden rossz! Te semmi jó! Büntetésül rádszabom, hogy három hétig minden hétfőn és csütörtökön szigorú böjtöt tarts.
— De rabbi, miféle bünt követtem el, hogy ilyen engesztelést mérsz rám?
— Hogy miféle bünt?! Az egész városban azt beszélnek, hogy szombaton szivarozol.
— De rabbi, az ég szerelmére, hiszen ez nem igaz!
— Mit?! — mennydörög rá a rabbi, — hát még igaz is legyen?! B. M.

Proklamálták a görög köztársaságot

Ágyuldvésekkal hirdették ki a királyság megszűnését. Általános amnesztiát. Diadalmármor a görög fővárosban. Három napig tart a nemzeti ünnep

(Athén, márc. 26. Az Uj Kelet tudósítójától.) A görög nemzeti ünnepet nagy pompával ülték meg. Roppant tömeget vett részt az ünnepségeken. A katedrálisban ünnepélyes istentisztelet volt, amelynek befejeztével a kormány tagjai és a képviselők a parlamentbe vonultak. A nemzetgyűlés egyhangulag megszavazta a kormánynak tegnap benyújtott javaslatát, amelyben az uralkodóházat detronizálják és kikiáltják a köztársaságot. A köztársaság proklamálása után
a nemzetgyűlés bizalmat szavazott a kormánynak

utácakon hömpölygő tömeggel.
Az egész fővárosban leirhatatlan az ujjongás.

Az ünnepség három napig tart. Ebből az alkalomból a politikai elitáltak és a katonák is általános amnesztiát kaptak.
A lapok nagy eseményként üdvözik a köztársaság kikiáltását, amely egy új korszak kezdetét jelenti Görögország történetében. Az új kormány csütörtökön mutatkozik be és határozati javaslatot terjeszt elő arról, hogy a fenntartással elfogadott trónfosztást és
a köztársaság kikiáltását népszavazásnak kell szentesítenie.
A köztársaság formális berendezkedése is csak a népszavazás után fog megkezdődni.

kétszázötvenkilenc szavazattal három ellenében. Tizenhárom képviselő tartózkodott a szavazástól. A parlament sorsdöntő szavazásának eredményét a tüzéség üdvölvésekkal közölte az

Beniczky Ödönt kihallgatták a Somogyi és Bacsó-ügyben

Győrffy hadbíró-örnagyt visszahelyezték Budapestre. Boyden lesz Magyarország főbiztosa Harding helyett. Aranyparitásiós fizetést kapnak a tisztviselők

(Budapest, március 26. Az Uj Kelet tudósítójától.) Harding, a magyar pénzügyek kiszemelt főbiztosa, Párisban kijelentette, hogy vissza kell utasítania a főbiztosságot, mert orvosai nem tanácsolják ennek a súlyos köteleességekkel járó hivatalnak az elfogadását. Behatóan érdeklődik Magyarország újjáépítése és a magyar kölcsön iránt és csütörtökön
mint egy amerikai pénzcsoport megbízottja Budapestre utazik,

Eszerint 1926 július elsejére aranyparitáson számított fizetésük nyolcvan százalékát fogják kapni a tisztviselők, de

mindennemű kedvezményes ellátás megszűnik.
Ez év július elsejétől 42.7 százalékos aranyparitásiu fizetést kapnak. A létszám csökkentésnél elsősorban azokat fogják elbocsátani, akik mint férj és feleség működnek együtt állami szolgálatban.

meglátogatja Bethlent és tájékozdók, hogy Amerikába visszatérve megszerezze a Federal Reserve Bank támogatását.

Washingtoni jelentés szerint Harding helyett Boyden, az Egyesült Államoknak a jövételi bizottságba kirendelt megtgyelője lesz Magyarország pénzügyi ellenőre.
A felhatalmazási törvényjavaslatban a tisztviselő-kérdés rendezésére vonatkozó tervezet is van.

Budapest, március 26. Beniczky Ödön volt belügyminisztert ma délelőtt kihallgatták a katonai ügyészségen, ahol a meggyilkolt Somogyi és Bacsó ügyében újból megindították az eljárást.

Győrffy László örnagy-hadbíró, akit az ismeretes kiskunhalasi gyilkosság tárgyalásán tanúsított magatartása miatt vidékre helyeztek, ma visszatért budapesti hivatalába, a Margit-köruti honvédtörvényszékhez.

Emberhalál a szép Mariora miatt

Két bátyja agyonverte megrontóját. A dési törvényszék felmentő ítéletét megsemmisítette a tábia

(Cluj-Kolozsvár, március 26. Az Uj Kelet tudósítójától.) Egy Dej melletti kis faluban nagy Don Juan hírében állott Pál Juon parasztleány. Sokat emlegették a híres legény viselt dolgait és a lányos szülők félve óvták leányaikat, nehogy a falusi csábító hálójába kerüljenek. Pál Juon egy alkalommal szemet vetett a falu legszebb lányára, Román Mariorára. A leány testvérei megtiltották a legénynek, hogy a szép Mariorával foglalkozzék, de Pál Juon mindig kileste az alkalmat, amikor a lány fivérei nem voltak otthon és ilyenkor mindig meglátogatta a lányt. Mariora a legerősebb ostromnak is ellent tudott állni, ami a hetyke szerelme ingerelt és elhatározta, ha áldozatok árán is, de meghódítja a lányt.
A faluban élt egy cigányasszony, aki kuruzsló hírében állott. Pál Jun ezt a cigányasszonyt kereste fel. A cigányasszony vállalkozott arra, hogy olyan italt készít, amely Mariorát ellenállhatatlan szerelme faksztja és egy kis üveggel átadott belőle Pál Juonnak azzal, hogy azt öntse a lány italába.
Pál Juon felkereste a lányt, az üveg tartalmát ivóvizébe töltötte és várta a hatást. A türelmetlen szerelmes — mert a hatás nem igen mutatkozott — erőszakoskodni kezdett, a lány segítségért kiáltott és végül is Pál bájjal nélkül is elérte célját.
A megsufolt lány, hogy szegényét palástolja, ráállott a legény biztatására és hozzá kéltözött. A lány két bátyja is belátta, hogy ez az egyedüli megoldás.
Pál Juon és Román Mariora békésen éltek több mint egy éven keresztül. Kis leányuk született és szó volt köztük arról is, hogy törvényesen megesküsznek. Pál Juon azonban ismét fiatalabb lányokhoz kezdett járni, akik közül egynek házasságot ígért. Egy augusztusi vasárnap délelőttjén templom után Pál karonfogva sétált új választottjával. Mariora hűlen társát kérdőre vonta, aki őt

az idegen leány jelenlétében többször arculütötte. Ezt látták a lány fivérei, Román Vasilie és Juon, ők is kérdőre vonták a hűtlen Don Juant. Pál a Román testvéreknek azt felelte, hogy már megunta a lányt és haza is vihetik. Ekkor Román Vasilie és Juon bosszút esküdtek. Egy este a korcsmában ittak, amikor Pál Juon belépett, a testvérek szemmel tartották és amikor az utolsó pohár borát kiitta és fizetni készült, a Román testvérek elhagyták a korcsmát.
Az ajtóban megvárták, amíg Pál Juon kijött és akkor rárohantak, botokkal súlyosan megverték, úgyhogy a járó-kelők akadtak rá eszméletlen állapotban. A súlyosan sebesült legényt bevitték a csendőrségre, ahol miután a csendőröknek megnevezte támadóit, újra elveszítette eszméletét és néhány perc múlva meghalt.
A csendőrség megindította az eljárást. Megállapították, hogy a dulakodás helyén a hóban a lábnyomok egyike megfelel Román Vasilie lábnyomának. A két testvért minden tagadásuk ellenére letartóztatták. A dési törvényszék tárgyalta az ügyet első tonon, de bizonyítékok hiányában a vádlottakat felmentette. A kolozsvári ítélőtábla az ügyben ma tartotta meg a felelviteli tárgyalást. A vádlottakat bűnösnek mondotta ki, Román Vasiliet hathavi, Román Juont pedig kéthavi börtönnel sújtotta. Az ítélet jogerős.

Kemál nyilt konfliktusa a török nemzetgyűléssel
Angora, március 26. A török nemzetgyűlésen ma kinos incidens történt annak a törvényszakasznak a tárgyalásánál, amely kimondja, hogy az elnöknek joga legyen a parlamentet feloszlítani, a kormánypárt elhagyta az ülést, mert biztosan vereséget szenvedett volna. A kormánynak eltökélt szándéka, hogy a javaslatot keresztülviszi. Ez az az első eset, hogy Kemál pasa nyilt összeütközésbe került a nemzetgyűléssel.

Bákiruhákat minden árnyalatban fest, tisztít Czink

Ujságírók, lapok, olvasók és főszerkesztők

Nyelvöltögető kritika a berlini ujságviszonyokról

(Berlin, március 26. Az Uj Kelet tudósítójától.) Berlinben nem értenek tulságosan az ujságcsináláshoz. Ujságemberek, akiket ismerek, gyakran panaszkodtak előttem, hogy a német lapokban nyoma sincs annak a friss, könnyed, eleven hangnak, ami a bécsi lapokat jellemzi. Érthető ilyenformán, ha a bécsi ujságíró vezető szerephez jut valamelyik berlini redakcióban, az első hetekben nem ismer rá a régi publikum a lapra. Mert a klasszikus német lapok, a „Berliner Tageblatt“ vagy a „Deutsche Allgemeine Zeitung“ nem ismerik a nagy riportot, a kroit, a párperces, muzikálisan lüktető csevegést és hasonlót, amelyekkel a bécsiek el vannak kényeztetve.

Az alábbiakban a két legnagyobb berlini lapról számolok be:

Az első: hogy egy egészen internacionális értékű nevet említsek, a „Vossische Zeitung“. Georg Bernhard, egy ötven év körüli, teoretikus közgazdász a főszerkesztője, aki azonban fiatalos élanal verekszik. Hogy ki ellen? Ez nem fontos. Mindig akad valaki. Egyszer a „Deutsche Allgemeine Zeitung“ szerkesztősége, egyszer ugyanennek a lapnak tulajdonosa, Stinnes, máskor Helfferich, a volt kancellár, vagy ha rossz idők járnak, egy-egy külföldön állomásozó német nagykövet is megteszi. Bernhardnak tökéletesen elég, ha másfél hasábon át, ragyogó szellemességgel bebizonyítja valakiről, hogy már hét éves korában ezüstkanalat lopott és csak nagybátyja, a hirhedt, korrupt tanfelügyelő protekciójából került el a javítóintézetet.

A „Voss“ ellenlábas a „Deutsche Allgemeine Zeitung“. A „Voss“ elegáns, előkelő baloldali politikát képvisel, a D. A. Z. hűvös és rezervált jobboldal. A „Voss“-nál a legjobb német zurnaliszták dolgoznak, a konzervatívok lapjánál volt admirálisok, hadseregparancsnokok, szóval különböző uriember, akik a háború végén, kitűnő összeköttetések folytán ezen a pályán helyezkedtek el. És ha bekerül egy régi, neves zurnaliszta, az örökké közlegény-szerepet játszik.

Igy Christian Bouchholz, a nagynevű zurnaliszta hónapokig náluk dolgozott. De nem bírta ki sokáig. Először az ajtón elhelyezett névjegyek nem tetszettek neki. „X. Y. volt ellentengernagy“. Avagy: „Z. Z., volt birodalmi kancellár“. Esetleg: „A. B. volt vezérkari főnök a nehézágyunál“. Bouchholz a presztízst féltette. Végre is kénytelen volt kiírni az ajtójára: „Christan Bouchholz, volt fráter a gyalogságnál“. Ez hatott. Az admirálisok szomorúan hajtották le fejüket. Itt nem lehet konkurálni.

Szünetelnek a konkordátum-tárgyalások
Banu miniszter elhalasztotta római útját. A görögkeleti lelkészi kar ellenakciója. Balan nagyszabeni metropolita főlöszlegesen tartja a konkordátumot

Bucuresti-Bukarest, márc. 26. Az Uj Kelet tudósítójától.) Jelentette már az Uj Kelet, hogy a bukaresti görögkeleti lelkészi kar tiltakozó gyűlést tartott a konkordátum terve ellen és terjedelmes memorandumban ismertette a kormánnyal azokat a veszélyeket, amelyeket szerinte a konkordátum megkötése magában rejt.

Valószínűleg a görögkeleti papság állásfoglalása készítette a kormányt arra, hogy a konkordátum terve fölött legalább is egyelőre napirendre térjen. Tegnap Banu volt kultuszminiszter még megbeszélést folytatott Duca külügyminiszterrel és Miron Cristea metropolita primással, a „Lupta“ száma azonban már azt jelenti, hogy Banu volt kultuszminiszter elhalasztotta római utazását és a konkordátum-ügyében a tárgyalások egyelőre szünetelni fognak. A metropolita primás és az ortodox lelkészi kar ugyanis azt a kívánságát fejezte ki, hogy a konkordátum ügyét csak az egyház egységesítéséről szóló törvény megszavazása után tűzzék napirendre. Ehhez a kormány hozzájárult.

A konkordátum ügyében egyébként dr. Balan sibini metropolita kijelentette az „Universul“ tudósítójának, hogy a konkordátum főlöszlegesen és

nincs semmivel sem igazolva annak szükségessége, mert bizonyos, hogy az egymilliókétszáz ezer lelket számláló görögkatolikusok nem kívánták a konkordátumot s megelégszenek azzal, hogy jogaikat a kormány védje meg, nem pedig a Vatikán. Nem hiszi, hogy a kormány a négyszáz ezer katolikus magyar számára köt konkordátumot, mert nem lehet

különleges intézkedéseket életbeléptetni a kisebbség érdekeinek védelmére. Romániában nincsenek meg egy konkordátum kötésének a motívumai, de ha mégis aláírnának ilyen szerződést, a metropolita reméli, hogy a kormány azáltal nem fog privilégizált helyzetet kreálni a magyar kisebbség számára, amelynek érdekében jönne létre a konkordátum.

LEGUJABB

Megbukott a Poincaré-kormány

Páris, március 26. (Rador.) A nyugdíjtörvényre vonatkozó mai szavazás alkalmával a kormány hét szavazattal kisebbségben maradt. Poincaré erre Millerandhoz ment, akinek beadta lemondását. A lemondás híre óriási szenzációt keltett a francia fővárosban és külföldön egyaránt.

Berlin, márc. 26. (Rador.) A jóvátételi bizottság szakértői szombaton befejezik elaborátumukat, amelyet április elsején fognak a bizottság elé terjeszteni.

Oroszország bizik a bécsi konferenciában

Moszkva, március 26. Az „Izvesztia“ bécsi levelezője jelenti, hogy a bécsi konferencia kedvező kilátásokkal bíztat.

Bécs, március 26. Ma délelőtt Rascanu és Krestinsky együttesen megjelent a Ballplatzon és felkérte Grünberger külügyminisztert, nyissa meg hivatalosan a román-orosz konferenciát.

Snowden erélyesebb külpolitikát követel Macdonaldtól

Az alsóház elvetette a lordok bizalmatlansági indítványát. Tovább tart a villamosstrájk Londonban. Közeledés az angol és francia álláspont között

(London, március 26. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az alsóház 287 szavazattal 211 szóval szemben elvetette a kormány ellen a singaporei flottabázis feladása miatt benyújtott bizalmatlansági indítványt.

A közúti vasutasstrájk ügyében megindított tárgyalások meghiúsultak, mert a munkások 8 shilling bérjavítást kérnek, míg a munkaadók csak öt shillinget akarnak megadni.

Páris, március 26. Macdonald beszélgetést folytatott Saint Aulaire londoni francia nagykövettel a jóvátételről, a szakértőbizottságról és Pfalz biztonságáról. A beszélgetés csak általánosságban folyt le, de így is konstatalható az angol és francia álláspontok közötti közeledés.

Az itteni kiadása „Chicago Tribune“ értesítése szerint az angol munkáspártban erős ellenzéke támadt Macdonaldnak a Franciaországgal szemben tanúsított határozatlan magatartása miatt. Snowden pénzügyminiszter áll az elégedetlenek élén, akik azt követelik Macdonaldtól, mondja meg nyíltan Poincarénak, hogy amennyiben nem változtat németellenes politikáján,

Anglia kénytelen lesz elszakadni Franciaországtól.

Ugyanezen a nézetben van sok liberális és számos konzervatív politikus is. Politikai körökben bizonyosra veszik, hogy Macdonald a jövőben sokkal határozottabban fog fellépni Franciaországgal szemben.

Ahol egy év százhatvan négy esztendő és egy nap mindössze nyolc óra

Két dorpáti csillagász érdekes megfigyelései a Neptunról

(Berlin, március 26. Az Uj Kelet tudósítójától.) A dorpáti híres obszervatórium két fiatal csillagásza, Otik és Livander doktorok tegnap tették közre közös megfigyeléseik eredményeit. A két csillagász igen érdekes méréseket és számításokat végzett a naprendszer legutolsó pontján lévő bolygónak, a Neptunnak viszonyairól.

A két fiatal csillagász igen elmés fényképezőgépet konstruált, amelynek segítségével megállapították, hogy a Neptun fénye periódikusan változik. Ez a periódikus fényváltozás, amint az a mérések segítségével kitűnt, a Neptunnak saját tengelye körüli forgásával van összefüggésbe. Az obszervatórium refraktorának időmérőjével sikerült megállapítani azt is, hogy a Neptun körülbelül nyolc földi óra alatt fordul meg saját tengelye körül. Így a Neptunon egy nap a földi nap egyharmad részének felel meg. Minthogy a Neptun egyenlítője a korábbi mérések szerint ötvenezer kilométer, egyenlítőjének hat kilométeres másodpercenkénti sebessége van, míg a földi egyenlítőnek mindössze 460 méter a másodpercenkénti sebessége. E szerint a Neptun több mint tizenkétszer gyorsabban forog saját tengelye körül, mint a föld.

A Neptunnak egy bolygója van, a Toiton, amelynek egyenlítője éppen akkora, mint a hold egyenlítője, de sebessége tizenkétszer nagyobb a holdénál.

A földhöz hasonlóan a Neptun is végez

még egy irányú mozgást, ami megfelel a nap körüli mozgásnak. Ez a pályája azonban sokszorosan nagyobb a föld nap körüli pályájánál és így sokszorozottan hosszabb idő alatt futja be pályáját. A két fiatal csillagász precíz számításai szerint a Neptun ezt a pályát 164 földi év alatt futja be. Tehát egy Neptun-év 164 földi évnél felel meg. Ebben a Neptun-évben azonban éppen 179.580 nap van, mint-hogy egy Neptun-nap csak harmadrésze a földi napnak.

Igy esik meg az, — ha ugyan egyáltalában van élet a Neptunon — hogy míg valaki a Neptunon három évet él, ugyanez idő alatt a földön már 492 év pergett le. A Neptun hároméves gyermeke tulajdonképpen 492 éves Mathuzsálem, aki annál is inkább öregebb, mert háromszor annyi napot számlált, mintha a földön élte volna le életét.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

K. Izsó, Simleul Silvaniei. A kéredezett cím: Paris, 5. N. E. Rue de Efulé 32/40.

M. József, Jibou. Levélét áttettük az Erdélyrészi Palesztinahivatalhoz (Cluj, Calea Regele Ferdinand 48.), ahonnan kimerítő felvilágosítást fog kapni.

T. Farkas, Valea lui Mihai. Kissé elhamarkodott soraira levélben válaszolunk.

Z. Nachmann, Satumare. Első levelére választunk már, a jelzett másodikikat nem kaptuk meg.

Sir a gyermeke? Miért nem használ Höfer-gyermekhintőport és Höfer-gyermekkrémet

EGÉSZ LAKBERENDEZÉSEKET, RÉGISÉGEKET ÉS ZONGORÁKAT, ÉKSZEREKET VESZEK, ELADOK

★ STERNBERG J. ★ ORADEA-MARE PIAȚA UNIRII

Szögya

KÖZGAZDASÁG

A kormány nem változtat vámpolitikáján. Bukarestből jelentik: A vámtarifa módosítására kiküldött bizottság megkezdte munkáját. Illetékes helyen hangsúlyozták, hogy a kormány egyáltalán nem gondol vámpolitikájának megváltoztatására, csupán az illetékeket veszi revízió alá, illetőleg ki akarja vonni a vámbevételéket a valuta hullámszára alól és aranyban fogja ezeket megállapíttatni.

A mai valutapiac

Zürichben a nyugati valuták jelentős emelkedést mutatnak. A font két ponttal, a francia frank husz ponttal, a lira tizenöt ponttal javult tegnapelőtt óta. Ez a helyi piacon a nyugati devizák szilárdulását eredményezte. Mérsékelt forgalom mellett ma az árak így alakultak: osztrák korona 369-372, magyar korona 445-450, cseh korona 555-558, svájci frank 33-25-33-30, francia frank 10-15-10-20, dollár 192-5-193, font sterling 826-828, olasz lira 8-28-8-30, dinár 2-30-2-35.

Valutapiac március 26-án:

Bukarest. Devizák: Páris 1010, Berlin —, London 823, Newyork 191-75, Róma 825, Zürich 33-15, Bécs 27, Prága 559, Budapest 25, Varsó 20.

Bukarest. Valuták: Napoleon 725, márka —, leva 128, török lira 98, font sterling 805, francia frank 980, svájci frank 23-00, olasz lira 815, drachma 325, dinár 230, dollár 189, lengyel márka 22, osztr. korona 27, magyar korona 24, cseh korona 545.

Zürich. Nyitás—Zárás: Berlin 130-129, Amsterdam 214¹/₈-214, Newyork 579-75-579-5, London 2490-5-2490, Páris 31-20-31-30, Milano 2495-2425, Prága 1682-5-1680, Budapest 85-85, Belgrád 712-5-712-5, **Bukarest** 305-305, Varsó—, Bécs 81-50-81-60.

Kártérítés az állatkiviteli permiszkek tulajdonosainak. Bukarestből jelentik: Sassu volt kereskedelmi és iparminiszter minisztersége idején rendeletet adott ki, amelyben megsemmisítette az állatkiviteli permiszkeket. E rendelet hatálya azon permiszkekre is kiterjedt, amelyek a kontingentálási rendelet betartása mellett teljesen rendben lettek kiszolgáltatva. A beérkezett nagy számú panasz kapcsán Constantinescu Tancred közgazdasági bíróság elé terjesztette ezt a kérdést,

amely úgy döntött, hogy Sassu rendelete kormányaktus volt és így kártalanítási jog nélkül is megvonhatta egyesektől a kiviteli jogot. Tekintettel azonban arra, hogy az államnak sem szabad magánosok kárára hasznat huznia, a közgazdasági bíróság úgy döntött, hogy azon exportőrök, akik a kontingentálási rendelet szerint megállapított mennyiséget átadták az állam intézményeinek, kártérítésben részesüljenek, amely megfelelően a kontingentált mennyiség ára és az abban az időben volt piaci ár közötti differenciának. A kártalanítás kiviteli illeték mérséklés formájában fog megtörténni, úgy hogy a miniszter minden egyes esetet alaposan megvizsgálva, a tényleg károsultaknak kiviteli engedélyt ad bizonyos mennyiségű élőállatra redukált kiviteli illetékek ellenében. A miniszter ezen határozatát még a minisztertanácsnak ratifikálnia kell.

A piaci árusok helypénze. Megirtuk, hogy a cluji városi tanács a piaci kisárusok helypénzét ötven baniról három lejre emelte fel. A kisjövendelmű piaci kereskedők számára ez olyan megterhelést jelent, amit csak úgy tudnának ellensúlyozni, ha az árucikkek árát is emelnék. Mint-hogy azonban a piaci árusok cikkei javarészt maximáltak és a piaci árusok egyébként is erős hatósági ellenőrzés alatt állanak, a kártalanításnak ehhez a módjához nem folyamadhattak. A kisárusok panaszukkal a Sfatulhoz fordultak és Bukarestben D. P. Niculescu, az ottani Sfatul-központ vezetőjére vezetésével felkeresték a minisztert, aki táviratilag intézkedett. Arra utasította Cluj város tanácsát, hogy az újonnan megállapított helypénzek beszedését függeszse fel és a viszonyoknak megfelelő új helypénzeket hozzon javaslatba. A város ennek megfelelően egyelőre nem fogantositja a három lejes helypénzeket, hanem új rendszert fog e téren meghonosítani. Ennek életbeléptetése előtt pedig meg fogja hallgatni az érdekeltek kívánságait.

A cluji tavaszi mintavásár. A kereskedelmi és iparügyi minisztérium Blankhenberg műszaki és Popoviciu ipari vezérfelügyelőket delegálta az iparkamara által rendezendő tavaszi cluji áru-mintavásár vezetésébe. A mintavásárt az eddigi rendelkezések szerint áprilisban tartják meg.

A Legfőbb Gazdasági Tanács elfogadta a bányajavaslatot. Bukarestből jelentik: A Legfőbb Gazdasági Tanács tegnap este ülést tartott, amelyen az új bányatörvénnyel foglalkozott. Constantinescu Tancred ipar- és kereskedelmi miniszter ismertette a javaslat főbb elveit. A tanács a javaslatot teljes egészében elfogadta. A javaslat csütörtökön minisztertanács elé kerül, pénteken pedig a miniszter betérjeszti a kamarához.

Felemelték a só árát. A monopoligazgatósághoz érkezett utasítás szerint a só bilitát a kicsinyben való elárusításnál egy lejről egy lej huszonöt banira emelték fel.

Convocare. Cassa de Pastrare Cetățenească Soc. pe Acții din Cluj va ținea la 13. Aprilie la orele 10 a. m. in localul institutului (Str. Memorandului 3-5.) adunarea generală. Obiectele adunării: 1. Raportul direcțiunei referitor la activitatea din anul 1923 a băncii. 2. Raportul comisiunei de supraveghere referitor la activitatea din anul 1923. 3. Censurarea socoteliilor de pe anul 1923 constatarea bilanțului și repartizarea pe beneficiului. 4. Descărcarea direcțiunei și a comisei de supraveghere precum administrativ de pe anul 1923. 5. Alegerea direcțiunei și a comitetului de supraveghere. 6. Eventuale propuneri. — **Bilanțul Activ:** Cassa numerar Lei 306.872-11, Efecte proprii Lei 306.690-19, Debitor in conto curent Lei 8.597.228-94, Imobile Lei 57.561-—, Portofoliu de cambii Lei 3.743.787-83, Imprumuturi pe ipoteca amortizate Lei 101.863-81, total Lei 13.114.003-88. — **Pasiv:** Capital vechi Lei 1.500.000-—, Emisiune in 1923 Lei 3.500.000, total Lei 5.000.000. Reserve Lei 454.812-04, Depuneri neridicate Lei 21.749-—, Reescont Lei 1.442.500-—, Imprumuturi pe ipoteca amortizate acordate Lei 101.863-81, Transitoriu Lei 44.568-40, Beneficiul net Lei 139.441-08, total Lei 13.114.003-88. Contul de profit și pierdere incheiat la 31. Decembrie 1923. Pierderi: Dobanzi comisioane platite Lei 676.903-90, Cheltuele de administratie 497.846-49, Diverse amortimente 434.726-91, Beneficiul net 139.441-08, total 1.748.918-38. Profit: Beneficii reportate din anul trecut 7.377-84, Beneficii din comisioane, dobanzi, venit din imobile etc. Lei 1.741.540-54, total 1.748.918-38. **Direcțiunea.**

כשר של פסה

bor és szilvórium minden mennyiségben kapható

Hacker & Sternberg

cégnél Aradon

Zsák

Zsineg

HAVAS DEZSÓ
TIMISOARA

Kötél

כשר של פסה

Legolcsóbb
beszerzési
forrás

Porcellán és fayancetányérok.
Étkező és kávékészletek. —
Mindenféle poháraru, demjoh-
nok. Üvegezés és képergetezés

Engros
Endetail

Ausländer Rudolfnál

Cluj-Kolozsvár, Calea Regele Ferdinand 37. sz. alatt az Uránia-palota mellett.

Carlsbadból közvetlen importált

Engross
Endetail

Porcellánedények

u. m. étkező-, teás-, kávékészletek, éttermi-,
kávéházi- és háztartási felszerelések. Minden-
féle csiszolt üvegáruk, táblatüveg, demjoh-
gyógyszerüveg legelőn yősebben bezzerezhetők

Ausländer Lajosnál Cluj

Piata Mihai Viteazul (volt Széchenyi-tér) 39.

Zsák ~ Ponyva

Vétel!

Eladás

Kölcsonintézet, javítóműhely

Albala Izsó Timișoara

II., Piata Traian 2. szám. Sürgőncim: Albala Timișoara-Fabrica
Interurban telefon 60

VÁSÁROLJON A TERMELŐNÉL!

EREDETI GYÁRI ÁRAK!

GYAPJUIPAR R.-T.

SAJÁT GYÁRTMÁNYU GYAPJUSZÖVETEK.

CLUJ, CALEA VICTORIEI 24.

יין כשר של פסה

Kóser husvétii erdélyi uradalmi fajbo-
rok nagybani elárusítása Bognár és
Szántó Erdélyi Kereskedelmi R.-T.
Cluj, Calea Regele Ferdinand 70. sz.

יין כשר של פסה

A „Hercules“-Tápsör páratlan minőségű Czell-Sörgyár Cluj-Kolozsvár

március 27

SZÍNHÁZ - MŰVÉSZET

A ROMÁN OPERA HETI MŰSORA
Péntek este: Hegyek alján

A MAGYAR SZÍNHÁZ HETI MŰSORA
Csütörtök délután 3 órakor: Uferini (Ifjúsági előadás mérsékelt helyárral).
Délután fél 6 órakor: Uferini. Rendes árral.
Este 8 órakor: Hoffmann meséi. (Új betanulás. Premiérebérlet.)
Péntek délután fél 6 órakor: Uferini. Rendes árral.
Este fél 9 órakor: Uferini. Rendes árral.

MOZGÓK MŰSORA
Csütörtök, március 27.

Select-Mozgó: A bolygó szűz. Nagyszabású szerelmi dráma 6 felvonásban. Henry Bataille kitűnő regénye filmen. Főszerepben Maria Jacobini. A nagy művésznek egyik legnagyobb kreációja. Igazi párisi stílus történet.

Uránia-Mozgó: Zsidó tárgyú film! Péntek este. Megkapó filmdráma 6 felvonásban Szomor Dézsó regénye nyomán. Főszerepben Szuhányi Éva, Olgya László, Fenyvessy Emil és Szerémy Zoltán. Különös figyelemreméltó film.

Apollo-Mozgó: Egy párisi csavargó földközül utja. Kalandos utitörténet 6 felvonásban Franco Capelli regénye nyomán. Festői részletek az exotikus országokból. Európai kalandjai Afrikában. Nagyon érdekes film.

No. 35—1924.

Concursausschreibung

Bei der israelitischen Cultusgemeinde in Campulung (Bucovina) gelangen drei Schächterstellen für die umliegenden bedeutenden Gemeinden zur Besetzung.

Bewerber wollen ihre Gesuche unter Anschluss der Zeugnisse von orthodoxen Rabbinern, der Verwendungs- und Zuständigkeitszeugnisse bei der oberwähnten Cultusgemeinde bis zum 30. April 1924 überreichen. Gehalt nach Vereinbarung.

Competenten, welche sich zum *ומהל בעל תפלה* und *ומהל בעל קורא* eignen werden bevorzugt.

Den berufenen Competenden werden die Reiseauslagen rückvergütet.

Campulung, am 18. März 1924.

Israelitische Cultusgemeinde
Der Cultusvorsteher: Dawid Drach

Telefon- Sz. 81. **LÁDAGYÁR** Fióküzlet Egeren

Mindennemű láncokat és fadobozokat beszeresgessen és az szedeti részeken megrendelésre azonnali készít és szállít a legolcsóbb napi áron

Sajovics és Lebovits fakereskedés és ládagyár
Cluj, Strada Cernantii (volt Kalántó-utca) szám

Joh. Weiss & Sohn
gyártmányu szerszámok:

Vonófűrészek (Schittersägen) Szögfűrészek, Sárgaréz épületrészeszeretek. Sárgaréz butorveretek, Butorzárak, Grundmann gyártmány Butorszegkek, Bőrdöndveretek. „Record“ husvágógépek.

Teutsch & Oberth
Vas és fémáru Import
Sibiu—Hermannstadt
Kappel Anzeigo, Sibiu

Zeiss, Busch és Rodenstock-féle szemüveggkülönlegességek orvosi rendelre, választás vagy minta szerint

KUN MÁTYÁS FIA
60 év óta fennálló üzletében
CLUJ-KOLOZSVÁR, C. VICTORIEI 2.

Több évi gyakorlattal bíró rőtös- és divatáruszakmabeli

segédek kerestetnek

Írásbeli ajánlatokat kérünk
Frajii Sternberg Teštvérek Sätmar

Önmaga ellen vét, ha nem
Nagy és Szilágyi-

nál festeti és tisztítja ruháját. Cluj, gyár Strada Barjiu (volt Malom-utca) 4. Felvételi helyek: Kosuth Lajos-utca 36. és Galamb-utca 23. szám alatt

Figyelem a nagy vashid sarkára!
A címre figyeljen

Aranyat, platinát és drágaköveket a legmagasabb árban beváltak. Legolcsóbb bevásárlási forrás ékszerekben, órákban, dísztárgyakban

Markovits Bernát ékszerész

Szólóoltvány
amerikai alanyvessző
garantált fajtiszta kapható

Caspari Fr.-nél, Medgyes
Tessék árjegyzéket kérni!
Kappel Anzeigo Sibiu

Banca Chrissoveloni S. A. R.

Központ: BUKAREST

Fiókok: New-York, Constantinopol, Braila, Galați, Constanța, Sibiu, Cluj
Affiliált pénzüzetek: Paris, Wien
Teljesen befizetett alaptőke: 200 millió lej

Cluji fiókjának devizaosztálya
lebonyolítja a legelőnyösebben s legpontosabban az exportörök és importörök devizaüzleteit.
Telefonszámok 427, 379, 62

A fordai sörgyár r.t.
különleges gyártmánya

של פסח HUSVÉTI ÁRU של פסח

Értesítjük igen tisztelt vevőinket és a fogyasztó közönséget, hogy ez évben ismét forgalomba hozzuk a tiszta cíkóriából készült közkedvelt

של פסח U H U kávépótléket,

mely főtisztelendő **Koppel Reich ur** a budapesti aut. orth h. közszeg főrbijának szigorú felügyelete alatt készül és ennélfogva rituális szempontból minden igénynek megfelel.

Előjegyzéseket elfogad:

Hienz Vilmos, Kolozsvár,
Bíró József, Nagyvárád,
Trattner Sámuel, Szatmár,
Grosz Lajos és Fia, Temesvár.

Kőbányai Polgári Serfőző- és Szent István tápszerművek r.t.

monopoligaz-
nt a só kiló-
nál egy lejről
fel.
etățenească Soc.
filie la orele 10
porandului 3-5.)
ii: 1. Raportul
nui 1923 a băncii.
here referitor la
ea socotelilor de
i repartizarea be-
și a comisei de
de pe anul 1923.
ilui de suprave-
lanțului. Activ:
ete proprii Lei
Lei 8.597.228-94,
de cambii Lei
amortizate Lei
- Pasiv: Capital
23 Lei 3.500.000,
812-04, Depuneri
235-32, Dividende
Lei 1.442.500-
rdate 101.863-81,
et Lei 139.441-08,
profit și pierdere
deri: Dobanzi și
eltuale de admini-
mente 484.726-91,
48.918-38. Profit:
7.377-84. Beneficii
imobile etc. Lei
Direcțiunea.

בשר
minden
pható
nberg

Kötél

Legolcsóbb
beszerzési
forrás
Engros
Endetail

dolfnál
inand 37. sz. alatt

Engross
Endetail

dények
etek, éttermi-
lések. Minden-
veg. demjoh.
a bezzerezhető

snál Cluj
échenyi-tér) 39.

nyva
Eladás

nișoara
ibala Timisoara-Fabrica
60

Cluj-
Kolozsvar

APRÓHIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 3.—, vastag betűvel 6.— lej. Legkisebb apróhirdetés 30 lej. Alláskeresőknek 30% kedvezmény

Keresünk azonnali belépésre egy feltétlenül mérlegképes könyvelőt, aki a román, magyar és német levelezést perfektül bírja. Szombat és ünneppon zárva. Megkereséseket fizetési igények megjelölésével alábbi címre kérünk. Prima fabrica de brânză Reghin-Săsesc. 6993

Benőszülni óhajtok 40 éves izraelita fiatal ember, részvénvtársasági főtisztviselő Szerény, nyugodt természetű életmódot keres. Közvetlenül kér „Szolid 9632” jellegére „Hermes r.-t.” címére Nagyszében-Sibiu, duplauribitokban. 6996

Üvegkereskedők és vendéglősök figyelmébe! Literes, butélias, félliteres és befőttesüvegek nagyobb mennyiségben kaphatók. Értekezni lehet Str. Paris (Pap-u.) 12. dohányüzsdében. 7003

Butor! Legelőcsőbb bevételek forrás. Klein László, Unió-u. 21. 1581

Magas árban veszünk

butort, szőnyeget, porcellánt, zongorát, Wertheim kasszát egész lakásberendezéseket. Meghívásra hához megyünk.

Beck és Benjámín
Oradea-Mare
Strada Cogalniceanu
Telefon 17-03

Olesón kiárusítjuk raktáron levő perzsa és gyári szőnyeget, abédlo-, hálóberendezéseket, antik butorokat.

Gyermekkosci (kerti és jókarban evő) eladó. Str. Dorobantilor (volt Honvédtutca) 73.

Jégszekrény (bodega részére igen alkalmas és kitűnő állapotban van) eladó. Király-u. 33. ajtó 7.

Kizárólag héber hitoktatói állást keres hitközségnél vagy magániskolánál héber nyelvet perfekt bíró nős, jelenleg is hitoktató. — Rasit, chümešt héber nyelven tanítok. — Ajánlatot „Héber nyelv” jellege alatt a kiadóhivatal továbbítja. 7000

Liszt- és terményüzlet önálló vezetésére képes üzletvezetőt keresek. Wertheimer, Str. Regina Maria 38. sz. 6998

Ügyes, önálló varróleány felvétetik Strada Corches (Vár-u.) 2. 7004

Havre—New-York

Gyorspostajaratok
Kanada—Kuba—Mexikó—New-Orleans
Haiti—Antillák—Északafrika felé

Felvilágosításokat nyújt:

SOC. „SARNIA”

Pasagiul Comedia
BUCURESTI

és „RECLAMA” CLUJ

Rador 902

PARFUMS · POU DRES · LOTIONS

LT · PIVER

AZURÉA POMPÉIA
FLORAMYÉ TRÉFLE INCARNAT

Raglánok,

öltönyök, gyermekruhák megérkeztek

M. Neumann

céghez Cluj,
Piata Unirei 14.

Telefon 431.

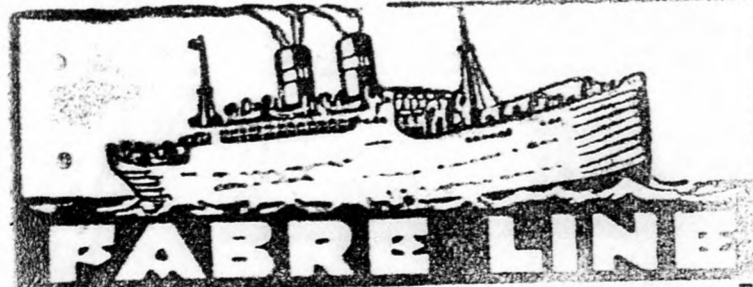
A tavaszi divat legszebb anyagai nagy választékban megérkeztek

Köpeny-,
costüm-, ruha-
anyagok. Mintás maroquen
jumperre, sálra, kalapokra.
Elsőrendű minőségek
Gyári
árak

Grünwald és Steiner

női divatkülönlegességek áruháza
Cluj, Piata Unirii No. 12. Telefonszám 9—61

FABRE LINE

FRANCIA HAJÓZÁSI TARSASÁG

Direkt vonalak — Átszállás nélkül

Constanța
direkt
Newyork

Constanța—Jaffa—Marselle
Constanța—Bélamerika
Constanța—Canada

az „Asia” hajó indul 1924 január 16-án

Felvilágosításokért és jegyek iránt érdeklődni lehet

„Sarnia” Pasagiul Comoedia, Bukarest
és a „Reclama” Cluj

Rador

Használjunk kizárólag

PLANTOL

legjobb növényzsirot, mert ez tisztá, egészséges és kiadós!

חבב 50 és 100
áru

Főtisztelendő Fuchs Benjámín nagyváradi főrabbi felügyelete alatt készül, szigorúan ortodox rituális előírás szerint.

Képviselet: HIENZ VILMOS Cluj

„SIRPINOL”

Legjobb szer a légzőszervek megbetegedései ellen. Ugyint: Tüdő- és hörgőhurut, köhögés, számkökögés és tuberkulózis ellen. Mindenki kérje házi orvosát, hogy „Sirpinol”-t rendeljen!

Kapható minden gyógyszerárban

Készíti: Mera Viktor „Fehér Kereszt” gyógyszer-tára Reghinul-Săsesc

Narancs Citrom

félládás pirosbélű 300, 330, 360 hochprima
80, 100, 150-es

Husvéti fűszerárak:

Cukor, kávé, Frank, bors, ecetsav, kokuszvaj, csokoládé, tea stb. — Szállít nagyobb mennyiségben

Léb Fivérek Cluj

Telefon 471

Öltönyök Raglánok Ulsterek

és a tavaszi divat összes újdonságai
Szántó & Komlós
férfi-, fiu- és gyermekruhatelepei

CLUJ

Piata Unirii 14

ARAD
Szinházépület

SATU-MARE
Szinházzal szemben

Rapid 4 és 6 csapos sörlefejtő készülékek Gloria és korona dugaszológépek, valamint az összes alkatrészek

külön kaphatók a

Banca Industrială și Comercială, Cluj, Strada Regina Maria 9.

Első Erdélyrészi Ékszerárnyagár

Cluj, Calea Regele Ferdinand 19. szám
Telefon interurban 2—13 * Str. Șosea: juvare, Cluj

Ékszerárnyagártás, nagykereskedés

Fogszett arany * Arany, ezüst és
és tőrreztő * piálisbevitálást

Kienle és Schwarzwaldi órákban, valamint kincszet tárgyakban nagy lerakat.

Önök viszontelárusítottékné!

Villamostelepek

építését garancia mellett vállalja:

Zsigmond János

elektrotechnikai vállalata és mérnöki irodája

Cluj-Kolozsvár, Str. Vlahuța (volt Bolyal-u.)

Ujjonnan berendezett modern nagy gépjavitó-és tekereselműhely. Szakszerű javítások és áttekeresések. Gyenge áramú és magas feszültségű berendezések. — Hálózatok tervezése és építése